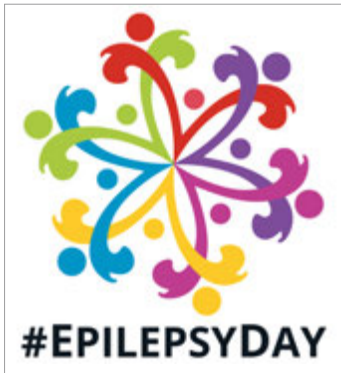

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ боротьби з епілепсією

Епілепсія — найпоширеніше неврологічне захворювання у світі. Вона проявляється судомними нападами, спричиненими аномальною активністю клітин кори головного мозку, які майже завжди є несподіваними як і для самого хворого, так і для оточуючих. Попри те, що епілепсія є одним із найстаріших відомих розладів в історії людства, описаним ще за 4 тис. років до нашої ери, у суспільстві вона досі сприймається з острахом та нерозумінням її природи, що нерідко призводить до дискримінації таких пацієнтів.

У всьому світі 10 лютого 2020 року було відзначено Міжнародний день боротьби з епілепсією, який проводиться щороку в другий понеділок лютого. Ініціаторами запровадження такого дня є Міжнародне бюро з епілепсії (IBE) та Міжнародна протиепілептична ліга (ILAE), а Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) підтримує в усьому світі проведення заходів, спрямованих на поширення інформації про це захворювання та подолання проблем, з якими стикаються пацієнти. Цей захід нагадує про необхідність дослідження природи епілепсії та підвищення обізнаності громадськості. Представництва IBE і ILAE, які є у понад 120 країнах світу, працюють над висвітленням проблем, із якими стикаються пацієнти, члени їхніх родин і доглядальники, а ВООЗ співпрацює з міністерствами охорони здоров'я та партнерськими організаціями для поліпшення доступності та ефективності лікування епілепсії.

В Україні цього року Міжнародний день боротьби з епілепсією було відзначено вперше за ініціативою Української протиепілептичної ліги, Інституту неврології, психіатрії та наркології НАМН України та Українського Бюро з епілепсії. У заходах взяли активну участь студенти вищих навчальних закладів та представники волонтерських організацій. Метою проведення Міжнародного дня боротьби з епілепсією було привернути увагу суспільства до проблеми цього захворювання в країні, поліпшити якість життя пацієнтів, інформувати громадськість щодо природи та особливостей перебігу цього розладу та запобігти дискримінації тих, хто на нього страждає.

За даними ВООЗ, щороку в усьому світі епілепсією діагностують приблизно у 5 млн осіб. У країнах із високим рівнем доходу частота захворюваності становить 49 на 100 тис., а в країнах із низьким і середнім рівнями доходу може сягати 139 на 100 тис. Це, ймовірно, пов'язано з підвищеним ризиком розвитку ендемічних станів, таких як малярія або нейросцистицеркоз; більшою частотою пологових травм і травматизму при дорожньо-транспортних аваріях; браком належних профілактичних програм охорони здоров'я та доступної допомоги.

Ключові факти щодо епілепсії:

- Епілепсія є найпоширенішим хронічним захворюванням мозку, яке вражає людей будь-якого віку.
- Понад 50 млн осіб у всьому світі страждають на епілепсію, причому близько 80 % із них проживають у країнах із низьким та середнім рівнями доходу.
- До 70 % пацієнтів із епілепсією можуть позбутися нападів за умов правильно встановленого діагнозу та призначення відповідного лікування.
- Майже три чверті осіб із епілепсією в країнах із низьким рівнем доходу не отримують адекватного лікування (іноді до 90 %); медичні працівники не мають належної підготовки для розпізнавання, діагностування та лікування епілепсії, а протиепілептичні засоби недоступні.
- Пацієнти з епілепсією та члени їхніх родин часто страждають від стигми та дискримінації, оскільки справжня природа епілепсії спотворюється міфами, страхом і помилковими уявленнями про природу цього розладу.

Один судомний напад ще не означає, що людина страждає на епілепсію (до 10 % осіб у світі мають один приступ за життя). Епілепсію встановлюють при щонайменше двох неспровокованих нападах з інтервалом більше 24 годин. За переглянутим нині практичним визначенням, епілепсією можна вважати наявною після одного неспровокованого нападу в осіб, які мають інші чинники, що призводять до стійкого зниження судомного порогу і, отже, високого ризику рецидиву. Такий ризик має бути еквівалентним ризику рецидиву третього нападу в пацієнтів із двома неспровокованими приступами, і становити не менше 60 % (Fisher et al., 2014).

В Україні День боротьби з епілепсією відзначали за межами медзакладів, щоб показати: пацієнти не є небезпечними, вони мають перебувати у соціумі, незважаючи на своє захворювання. Провідні фахівці Інституту неврології, психіатрії та наркології й інших медичних установ спілкувалися з пацієнтами та їхніми родичами, обговорювали нагальні питання, надавали поради щодо отримання необхідної допомоги.

Підготувала *Наталія Купко*

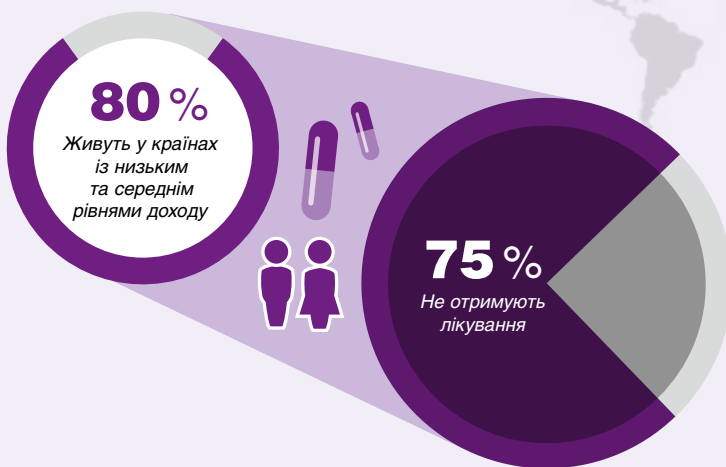
ЩО ТАКЕ ЕПІЛЕПСІЯ?

Епілепсія — це захворювання головного мозку, що характеризується стійкою схильністю до виникнення епілептичних нападів, а також нейробиологічними, когнітивними, психологічними і соціальними наслідками цього стану

Який ТЯГАР спричиняє епілепсія?

50 000 000

Понад 50 млн осіб у світі страждають на епілепсію

у 3-6 РАЗІВ

↑ ВИЩИЙ РИЗИК ПЕРЕДЧАСНОЇ СМЕРТІ

ПРИЧИНИ ПРОБЛЕМ ІЗ ПРИЗНАЧЕННЯМ ПРОТИЕПІЛЕПТИЧНОГО ЛІКУВАННЯ:

- брак підготовленого персоналу
- недоступність протиепілептичних лікарських засобів
- недостатнє розуміння проблеми громадськістю
- низький рівень життя
- низька пріоритетність лікування епілепсії

ЕПІЛЕПСІЯ УСПІШНО ПІДДАЄТЬСЯ ЛІКУВАННЮ

- Позбавляються від нападів завдяки лише фармакотерапії
- Можуть потребувати інших методів лікування

ЕПІЛЕПСІЯ — ЦЕ НЕ ТІЛЬКИ НАПАДИ

ЗАГАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ Частка респондентів, %

ЩО ЯВЛЯЄ СОБОЮ ЕПІЛЕПТИЧНИЙ НАПАД?

Епілептичний напад — тимчасове виникнення клінічних проявів та/або симптомів внаслідок патологічної надмірної або синхронної нейрональної діяльності мозку

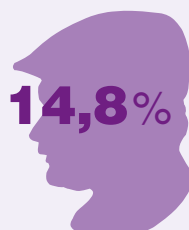
ПРОБЛЕМА ЕПІЛЕПСІЇ СТОСУЄТЬСЯ ОСІБ РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУП

0-17 років

18-64 роки

65+ років

В ОДНІЄЇ ОСОБИ ІЗ ДЕСЯТИ

протягом життя трапляється один напад, але більшість тих, у кого стався принаймні один приступ, не страждають на епілепсію

